

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרטון ד"ר א. מרטון

5.50 FONT (értékelt adóval) 6 OLDAL TEL-AVIV, 1979 június 27., SZERDA 9409. szám

HERZLIÁN

NEM JÖTT LÉTRE MEGÁLLAPODÁS A TÁRGYALÁSOK NAPIRENDJE ÜGYÉBEN

Tíz nap múlva Alexandriában lesz a következő találkozó — Butrusz Ráli: „Elő kell segíteni a jordániaiak és a palesztinaiak bevonását a megbeszélésekbe”

Az autonómia-tárgyalások Herzlián megtartott két napos ülésére tegnap délután véget ért, anélkül, hogy a felek megállapodásra jutottak volna a következő tárgyalások napirendjéről.

A felek által kiadott közös nyilatkozat csak annyit említi, hogy Izrael és Egyiptom javaslatokat terjesztett be a következő megbeszélések napirendjével kapcsolatban.

A tárgyalóbizottságok következő találkozója tíz nap múlva lesz Alexandriában.

Annak ellenére, hogy az eredeti megállapodás szerint a megbeszélések kéthetenként kell megtartani, Alexandria után csak egy hónap múlva kerül sor újabb megbeszélésre, mert — mint Burg belügyminiszter, az izraeli delegáció vezetője elmagyarázta — a jövő hónapban lesz az Afrikai Egységsszervezet kongresszusa, és ezenkívül pedig ugyanabban a hónapban bőjtnapok lesznek mind a mohamedánok, mind pedig a zsidók számára.

Chálil egyiptomi miniszterelnök tegnap azt mondta, hogy a „területen” létesítendő közigazgatási tanács lesz az a testület, amely hivatott a palesztinaiak nevében beszélni.

Chálil elismertelte az egyiptomi álláspontot, mely szerint az autonómia-megbeszéléseken résztvevő egyiptomi delegáció nem beszél a palesztinaiak nevében, célja csak az, hogy elősegítse a palesztinaiak számára, hogy megtalálják a megfelelő utat szabad választások

Keletnémet tudósító Nyugatra szökött

Szingapur. (—) Heiner Klinge, a keletnémet hírszolgálati iroda délkelet-ázsiai tudósítója, Nyugat Nyugat-Németország szingapuri nagykövete.

Klinge már egy héttel ezelőtt Nyugat-Németországba repült, de a hírt csak most hozták nyilvánosságra.

Kigyulladt egy autóbusz

Egy autóbusz, amely tegnap délután Tibériából Jeruzsálembe tartott, a Maale-Edomim emelkedőn hirtelen kigyulladt. A mintegy 40 utasnak még idejében sikerült elhagyni a lángoló gépjárművet, amely teljesen elégett. A rendőrség megállapította, hogy a gyulladást a körzetben uralkodó rendkívüli hőség okozta.

VALUTAARFOLYAMOK

	vétel	eladá.
USA dollár	25.23	25.44
Angol font	54.70	55.11
Német márka	13.63	13.73
Francia frank	5.90	5.95
Évajci frank	15.26	15.37

szükséges utalásokat tenni Jordániának és a palesztinaiaknak olyan formában, amely ezt a két tényezőt a tárgyalásokhoz való csatlakozásra serkenti.

Ráli hangoztatta, hogy elégedett a tárgyalások ütemével és nézete szerint nincs szükség az amerikaiak fokozottabb bevonására. „Ha négy-öt ülés után kiderül, hogy még szükséges hozzáfűzni valamit a megbeszélésekhez, úgy a felek hozzájárulnak a tárgyalások menetének megváltoztatásához.”

Az egyiptomi delegáció tegnap a Ben Gurion repülőtérén megtartott hivatalos szertartás után elhagyta az országot. Beszédet nem hangzottak el. Az egyiptomiak kézzel a búcsúztak az izraeli delegáció tagjaitól.

Ali tábornok szemleutatót tett a «zöld vonal» mentén

Árik Sáron ismertette vele Izrael biztonsági problémáit

Kmal Hasszán Áli tábornok, egyiptomi hadügyminiszter tegnap a herzliai tárgyalások befejezése előtt visszatért Kairóba, ahonnan még aznap romániai látogatásra indult.

Ezt megelőzőleg azonban a dél-életről, Ariél Sáron földművelésügyi miniszter meghívására látogatást tett a „zöld vonal” mentén, Cur Natan körzetében, ahol Sáron ismertette vele Izrael biztonsági problémáit ebben az övezetben.

A két tábornok autója dél-életről félkilencor hagyta el az Accadia szálló épületét és Taibe, valamint Tira arab falvak érintésével jutott el egy magaslatra, Cur Natan közelében, ahol Sáron térkép segítségével magyarázta Ali tábornoknak Izrael helyzetét. Kitért a „zöld vonal” túl létesített izraeli településekre is, kihangsúlyozva azok biztonsági fontosságát. Rámutatott arra, hogy Izraelnek honvédelmi szempontból szüksége van „stratégiai mélységre”.

Ali tábornok a szemleutató befejeztével azt mondta, hogy tájékoztatást kapott a „zöld vonal” nyugatra fekvő területeiről, s erről a témáról még tárgyalni fog. Nem nyilatkozott azonban arról, hogy milyen mértékben győzték meg a magyarokat.

Ariél Sáron azt mondta a Kol Jisráél tudósítójának, hogy nézete szerint fontos volt a helyszínen ismertetni Izrael egyes biztonsági problémáit Ali tábornoknak. „Az egyiptomi hadügyminiszter nagy megértést tanúsított az említett problémákkal kapcsolat-

ban, s habár ez nem jelent beleegyezést, a szemleut fontos volt és örülök, hogy sikerült végrehajtani” — hangoztatta a földművelésügyi miniszter.

Ráli meglátogatta Dájánt

Butrusz Ráli egyiptomi ügyvezető külügyminiszter, aki az autonómia-tárgyalások keretében Izraelben tartózkodott, tegnap reggel meglátogatta Dáján külügyminisztert a tel-háseméri Siba kórházban.

Ráli néhány percet tartózkodott Dájánnal, akinek kormánya nevében gyors felépülést kívánt.

Az egyiptomi delegáció többi tagjai hatalmas virágcsokrokat küldtek Dájánnak a kórházba. Dáján betegszobájába, egyébként külön telefont szereltek, a-

Libanonban A MILICIÁK KÖVETELIK A SZIRIAI CSAPATOK KIVONÁSÁT

Az Arab Liga ma Tuniszban megnyíló tanácsulése foglalkozik az Arab Rendfenntartó Hadsereg mandátumának meghosszabbításával

Beirut. (Reuter). — A keresztény miliciák követelik a harmincezer szíriai katonai kivonását Libanonból.

A miliciák nyilatkozatot adtak ki, melyben hangoztatják, hogy a legerélyesebben ellenzik az „Arab Rendfenntartó Hadsereg” csütörtökön lejárató mandátumának meghosszabbítását.

„Az Egyesült Arab Rendfenntartó Hadsereg” 1976-ban alakult, hogy véget vessen a libanoni polgárháborúnak. Kezdetben, Szírián kívül, különböző kisebb arab államok csapategységei is helyet kaptak az alakulatban, ezeket azonban időközben fokozatosan hazarendelték és gyakorlatilag csak a szíriai hadsereg maradt Libanonban.

A PFSz támogatja a nicaraguai gerillákat

Beirut. (UPI). — A PFSz hivatalosan bejelentette, hogy támogatja a Somoza nicaraguai elnök ellen harcoló gerillákat.

A terroriszervezet hírszolgálati irodája által közölt nyilatkozat egyben megemlíti, „a katonai beavatkozással kapcsolatos amerikai fenyegetéseket, melyek felfedik az Egyesült Államok célját: hatalmába keríteni Nicaraguát.”

Nem kell turistavízum Olaszországba

A jövő hónaptól kezdve megszűnik a vízumkötelezettség Olaszországba látogató izraeli turisták számára, amennyiben egy hónapnál kevesebb ideig szándékoznak ott tartózkodni.

Izrael már régebben felmentette az Izraelbe látogató olasz turistákat az előzetes vízumkötelezettség alól.

A lottó sorsolása

A lottó 26/79 számú sorsolásán a következő nyerőszámokat húzták ki:
02, 08, 11, 17, 27, 34.
Pótszám: 31.

Dávid Lévi:

«A Szochnut bizonyos tényezői kormányellenes tüntetésekre serkentik az olékat»

Dávid Lévi miniszter, a Szochnut jeruzsálemi naggyűlésén megtartott beszédében azzal vádolta a Szochnut bizonyos tényezőit, hogy az olékat kormányellenes tüntetésekre serkentik, azzal, hogy a kormány a felelős a lakáshiányért. A miniszter hangsúlyozta, hogy ezek a tüntetések elvették a célt és legfeljebb azt érik el általuk, hogy kevesebb olé jön az országba. A miniszter szerint

az olék 90 százaléka gyorsan jut állandó lakáshoz. Az idén 40 ezer olé érkezett, akik 13.000 lakást kaptak.

Rafael Klotovics, a Szochnut alijja- és klita-osztályának főnöke azt mondta, hogy a hatnapos háború óta összesen félmillió szovjetországi zsidó kért alijja-engedélyt, akik közül az eltelt idő alatt kétszázezren kapták meg azt és százötvenezen jöttek Izraelbe.

A mezőgazdák a szankciók felújításával fenyegetnek

A mezőgazdák azzal fenyegetnek, hogy ma felújítják szankcióikat és beszüntetik a tej- és tejtermékek, a fagyaszott baromfi és a burgonya felhozatalát, amennyiben a kormány nem teljesíti követeléseiket.

A Kneszet gazdasági bizottsága tegnap tárgyalta a mezőgazdák ügyét. Ugy határozott, hogy támogatja a mezőgazdák követeléseit és felszólította a kormányt, hogy szüntesse be a fagyaszott hus szubvencionálását, mert ez árt a mezőgazdák érdekeinek. A bizottság ilyen értelmű levelet küldött a miniszterelnöknek is.

Gádafi Spanyolországba látogat

Madrid. (Reuter). — Muamr Gádafi libiai államfő a jövő hónapban Spanyolországba látogat — közölték a spanyol fővárosban diplomáciai körök.

A pénzügyi bizottság visszavonta határozatát Nem csökkentik az egyetemek támogatását

A Kneszet pénzügyi bizottsága tegnap délután visszavonta előző főiskolai tandíjakat az új tanév határozatát, hogy félmilliárd font-

Ezt megelőzőleg Hammer közoktatásiügyi miniszter úgy nyilatkozott, hogy „nem járul hozzá ahhoz, hogy az izraeli egyetemeket csakis gazdag szülők gyermekei látogathassák.”

Növelik a pártok anyagi segélyezését

A Kneszet pénzügyi bizottsága elhatározta, hogy 23,5 millió fonttal növeli a pártok anyagi segélyezését, mely így összesen 80 millió fontra emelkedik. A bizottság valamennyi tagja támogatta a pótlék megadását. Ugyancsak támogatták két millió fontos összeg előirányzását Kneszet-tagok munkatársai fizetése céljaira.

A javaslatot is, melynek értelmében növelik az állami költségvetést minőségi televíziós-filmek, továbbá színházak, fejlesztési városokban működő sportlétesítmények, valamint a Laniado-kórház támogatásának céljaira.

A bizottság tegnap folytatta a költségvetési törvény tárgyalását, amely ma kerül a Kneszet elé jóváhagyás céljából.

Robbanás megsebesített egy luddi arab lakost

Bombát találtak Chevronban

A luddi Palmach-tér közelében egy romos épületben, robbanás súlyosan megsebesített egy 18 éves helyi arab lakost, akit az Ászáf Háróf kórházba szállítottak.

A rendőrség valószínűnek tartja, hogy a sebesült bomba előállításán dolgozott, amikor a detonáció bekövetkezett, azonban számításba vesznek más lehetőségeket is.

Tegnap reggel, a chevroni főutcán, az ottani Bank Leumi fiók mellett, a határrendőrség őrzésében bombát talált, melyet hatástalanított. A robbanóanyag egy nylon zacskóban volt elhelyezve. A terrorista nyilván a reggeli órákra akarták időzíteni a robbanást, amikor nagy a forgalom a bankban.

Fájdalomtól porig sújtva jelentjük, hogy imádot feleségem, anyánk, anyósunk, nagyanyánk

VERMES ILONKA

Budapest — Rámát-Gán

örökre itthagytok bennünket. Temetése ma, szerdán, 1979 június 27-én délután a choloni temetőben. A temetési menet délután 2 órakor indul a gyászháztól, Rámát-Gán, Nevé Jehosua 4.

Gyászolják: férje Bandi, fia Mose, lánya Judit, menyé Rutí, veje Száchis Itamar, unokái Dán és Dana, a rokonság és a baráti kör

Felejtetheten drágánk

BENCE MIKLÓS 57

Budapest — Tel-Aviv

slosimja Ieteltével

AZKARÁT ES SIRKÓAVATAST

tartunk 1979 június 28-án, csütörtök délután 4 órakor a choloni temetőben. Találkozás a temető régi bejáratánál. A GYÁSZOLÓ CSALAD

**TERRORCELEKMÉNY
ELKÖVETÉSÉÉRT
15 ESZTENDŐ**

A luddi katonai törvényszék 15 évi fegyházbüntetésre ítélte George Kurzán haifai diákok, a jeruzsálemi Héber Egvetem hallgatóját, aki az El Fatach tagja volt és terrorista bűncselekményt követett el. Haifán, a központi templom mellett bombát helyezett el, amely felrobbant. A bűncselekmény januárban történt. A tárgyaláson a vádlott teljes beismerésben volt.

**HÁNY LEVELET
KAPHAT AZ ELITÉLT?**

Az országos börtönrendszert parancsnoksága azt a tervet mérlegeli, hogy a jövőben nem korlátozzák az elítéltek és a külvilág közötti levélkapcsolatot.

Eddig csak meghatározott számú levelet kaphattak az elítéltek havonta, de egy újabb feltételek szerint a korlátlan levelezési lehetőség jó értelemben járulna hozzá a rabok lelkiállapotának alakulásához, mert nem távolodnának el az eddigi mértékben családtagjaiktól és baráti körüktől.

APRÓHIRDETÉSEK

- „HAMAVRIK” nagytakarítás és polih, plusz fénymásolás, azonnali kiszolgálás, teljes felelősséggel. 763028.
- MINDENFELE televízió javítása felelősséggel és éves biztositás. „Electro-Tel”, 822077.
- „EIZIK” nagytakarítás és polih felelősséggel, azonnali kiszolgálás. — 03-783507 és este 03-700763.
- CSAK HATALMAS mennyiségű importáló importőr ajánlatát zongorákat és orgonákat olyan árban és minőségben, mint mi. Bét Hapszánter, Tel-Aviv, Alenby 99, Natanja, Herzl 41.
- „SZELA” fényképezés a veronai az edények kirakása nélkül. Egyéve garancia. Engedély 197. Tel. 425131, 437211.
- FELVAGOTTARUGYAR munkáskeres. Hechroset 10, Tel Aviv, Derech Petach, Tikva 27 sarok.
- KOHEN vesz iroda és lakás butort, felszámolókat, örökségeket, antik tárgyakat, villamosági cikkek stb. 823583.
- MUNKASOKAT keres „Paz” benzinkut, Cholon, a Miszrad Harisujjal szemben.
- 20-40 EVES eladót keres, könyv, ajándék bne-braki és exkuz üzlet, dél-eljöttre, Héber, Jiddis és idegen nyelv. — 782613.
- AZ ISRAELI OPERA énekkarába énekeseket/noket keresünk állandó munkára. Erdéklődés Allenby 1. T. A., telefon 87227.

FLUMIN PÉNZÜGYMINISZTER-HELYETTES:

**«ÖTVEN EZER ÜZLETEMBER
NEM VEZET ÜZLETI KÖNYVEKET»**

Zálmán Suvál képviselő: „A történelem soha nem bocsát meg nekünk”

A Kneszet megvitatta a pénzügyminisztérium tevékenységét, s a vita során Jechezkiél Flumin Kneszet-képviselő, a pénzügyminiszter helyettese nyilvánosságra hozta, hogy jelenleg mintegy 50 ezer üzletember nem vezet üzleti könyveket, ami nagy mértékben megnehezíti az adóbejárást.

Az elmúlt esztendőben 6000 üzletember ellen indult eljárás, mert nem vezettek üzleti könyveket.

Flumin alminiszter azt is közölte, hogy a kincstár ideai adóbevétele 183 milliárd font. Ez azt jelenti, hogy az adóbevétel 77 százalékkal növekedett az elmúlt évihez képest.

Örömmel közölte, hogy 1978 folyamán nem növekedett az állami alkalmazottak száma, sőt valamivel kevesebb ember dolgo-

zik az állam szolgálatában, mint egy évvel korábban. Ezzel szemben különböző köztisztviselők és a helyhatóságok alkalmazottainak száma növekedett.

Végül rámutatott, hogy a tárca illetékes vezetői átszervezik az Egyesült Államokban működő gazdasági képviselőket, amelyek a jövőben kevesebb embert foglalkoztatnak majd.

Az előadói beszédet követő vitában felszólalt a többi között Ádi Amoraí képviselő (Máárách), aki szerint a kormány utat tévesztett, és jelenleg alkalatlan intézkedések követik egymást. Kétfelkérésnek nevezte a kormány gazdaságpolitikáját.

Avrahám Melamed (VNP) szintén bírálta a kormány gazdaságpolitikáját és kijelentette, hogy egymásután hozzák nyilvános-

ságra a gazdasági terveket, amelyek végrehajtásáról azután senki sem gondoskodik.

Zálmán Suvál (Likud) szintén a kormány gazdaságpolitikáját bírálta, mert szerinte helytelen az árak befagyasztása, illetve a szubsidiumok növelése.

Suvál szerint azonnali intézkedések sorozatára van szükség az infláció megfékezésében, „mert különben a történelem nem bocsátja meg nekünk a semmittevést”.

Ez az utalás egyébként Begin miniszterelnöknek szólt, aki a fogyasztók védelmében beszélt néhány nappal ezelőtt és azt mondta, hogy „a fogyasztók nem bocsátanak majd meg nekünk”. Vele szemben említette Suvál képviselő a történelem számonkérő erejét.

**WASHINGTON FELKÉRTE BEGINT
A «SALT-2» TÁMOGATÁSÁRA**

A miniszterelnök megígérte, hogy mérlegelni fogja a kérést, amelyre még nem válaszolt

Az amerikai külügyi kormányzat illetékes vezetői Begin miniszterelnökhöz fordultak, s azt kérték, hogy Izrael hivatalosan támogassa a Carter és Brezsnyev közötti „Salt-2” megállapodást a stratégiai fegyverek korlátozásáról.

Mint emlékeztet, néhány nappal ezelőtt került sor Bécsben a megállapodás aláírására.

Samuel Lewis, az Egyesült Államok izraeli nagykövete felkereste Begin miniszterelnököt, és személyesen adta át Carter elnök kérését ebben az ügyben. A nagykövet arról is tájékoztatta Begint, hogy Carter elnök nagy erőfeszítést tesz annak érdekében, hogy

az amerikai törvényhozás ratifikálja a „Salt-2” egyezményt.

Carter valamennyi „Amerikával barátságos kapcsolatban álló kormányfőjét felkérte az egyezmény támogatására, mert azt hiszi, hogy a „Salt-2” melletti pozitív megnyilatkozások nyomán nem lesz olyan nehéz megszere-

nie a ratifikáláshoz szükséges többséget a szenátusban.

Begin miniszterelnök ígéretet tett az amerikai nagykövetnek, hogy komolyan mérlegelni fogja Carter elnök kérését, de a Salt-2 egyezmény mellett tüntető eljárásra még nem került sor a miniszterelnök részéről.

**A főtárgyalásig őrizetben marad
a nigériai UNO-ezredes**

Alfred Gum nigériai ezredes, az UNO-megfigyelőkar magasrangú tisztje, aki Libanonból fegyvert, illetve robbanóanyagot

csempészt a PFSz megbízásából, s napok óta őrizetben van, a jeruzsálemi törvényszék határozatában, nem kerül szabadlábra ügyének főtárgyalásáig.

Michaél Kirsch fővárosi kerületi főügyész jelent meg a törvényszék előtt a vád képviselőiben, s azt kérte, hogy mondja ki a bíróság, hogy Gum ezredes rendőrségi őrizetben tölti a vizsgálat szakaszát, mert ha szabadlábra kerülne, a magatartásával zavarná azt.

A törvényszék határozata a többi között megállapítja, hogy a gyanúsított terhére rótt cselekmény „súlyos és az égbé kiált”.

Gum ezredes azt kérte a bíróságtól, tegye lehetővé számára, hogy Lea Cemel ügyvédnő lássa el a védelmét. Erről azonban nem lehet szó, mert az ügyvédnő nem szerepel a biztonsági ügyekben eljáró ügyvédek listáján.

A vád képviselője közölte a tárgyaláson, hogy Gum ezredesnél a személyi motozás során különböző arabnyelvű leveleket találtak, amelyeket általa küldtek a PFSz központjából jeruzsálemi lakosok számára. Egy angolnyelvű levél is volt a zsebében, amelyet ő akart továbbítani egy PFSz-parancsnoknak, aki irányítója és „első kapcsolata” volt.

A biztonsági szervek széleskörű nyomozást folytatnak Gum ezredes viselt dolgainak felderítésére. Rövidesen elkészül a vádirat, amelynek alapján bíróság dönt majd bűnösségének megállapításáról, s azzal arányosan a büntetéséről.

Országszerte

HAIFA:

A vasút igazgatósága elhatározta, hogy a Tel Aviv — haifai vonalon a jövőben csak két megállója lesz a vonatnak. Felmérés nyomán arra a következtetésre jutott az igazgatóság, hogy a közönség nagyrésze nem igényli a közbeeső megállót. Az atliti közönség az aal a kérésrel fordult a vasút igazgatóságához, módosítsa a határozatát, s a vonat Atlitban is álljon meg. Erre azonban nincs lehetőség.

KIRJÁT-SMONÁ:

A szejfard zsidóság világszövetsége elhatározta, hogy patronálja Kirját Smoná lakosságát és intenzíven foglalkozik majd kulturális és társadalmi problémáik megoldásával. Első lépésként tágas társadalmi és kulturális központot építenek a városban. A város dísz polgársággal tüntette ki a Genfben

STANCIKÉSZÍTŐ GYÁR
Engelder József B. M.
keres
STANGNI KÉSZÍTŐKET
(STANZENMACHER)
Jó feltételek. Tel. 03-332730

elő Niszim Gaont, a federáció elnökét, aki az ünnepségen tett bejelentést a patronálás tényéről. Begin miniszterelnök is jelen volt az ünnepségen.

JERUZSÁLEM:

Teddy Kollek, Jeruzsálem polgármestere a hadsereg légierejének parancsnokságához fordult és azt kérte, hogy a gyakorlatokhoz harci gépek lehetőleg kerüljék el a főváros légitérét, mert zavarják annak lakosságát.

ÉJLAT:

Munkaviszály keletkezett Éjlát egyetlen sütődjében, mint erről rövid hírből már beszámoltunk. A kenyérhiányt úgy próbálták megoldani, hogy 4000 kenyeret hoztak a városba Dimonáról.

CFÁT:

Tegnap felavatták Cfátot az új elemi iskolát, amelyet a néhány év előtti máaloti tragédia áldozatainak emlékére létesítettek.

ÁSKELON:

Két hónapon belül vallási bíróságot létesítenek Áskelonban. Éli Dáján a város polgármestere és Áháron Abu-Cháccára vallásügyi miniszter ilyen értelmű határozat-

tot hozott néhány nappal ezelőtt, együttes megbeszélésükön.

JERUZSÁLEM:

Az izraeli amatőr színjátszók országos testőrszervezete tanulmányi napokat rendez a fővárosban, ahol megvitatásra kerülnek a műfaj időszerű problémái. Egy héten át tartanak a tanulmányi napok.

ÁJELET HASÁCHAR:

A kibuc céllövő csapata első díjat nyert a mezőgazdasági települések tagjainak országos céllövő versenyén. Bét Hálévi szövetkezőti faluban rendezték a bajnokságot.

HAIFA:

A város „Növő Sáánán” negyedének elemi iskolai diákjai egy napig tartó köztisztasági akcióban vettek részt, amelynek során környezetvédelmi alapismereteket juttatták őket.

NATANJA:

A város ifjusága számára uszóklubot létesítettek Kiderült, hogy noha a tenger partján fekszik a város, nem minden natanjai diák tud uszni. Ezen akarnak változtatni a klub keretei között.

RÖVID HIREK

● A jövő évtől jelentős mértékben emelkedik az egyetemi tandíj, amelynek összegét az illetékesek 20 ezer fontba állapították meg.

● Jeruzsálemben rövidesen végső döntés születik a körülvitatott városi sportstadion ügyében. Ma Begin miniszterelnök, Teddy Kollek polgármesterrel, a városi sportélet vezetőivel, valamint az Águdát Jiszráél élén álló személyiségekkel tárgyal és kísérletet tesz közös nevezőt találni ebben az ügyben.

● Az utóbbi időben számos engedély, illetve képzés nélküli idegenvezető ellen indult eljárás. A turisztikai kormányzat erőlyes eszközökkel próbál fellépni annak érdekében, hogy megőrizze az idegenvezető szakma magas színvonalát.

● Az ügyészség vádiratot nyújtott be a tel-avivi törvényszékhez Maurice Sosáná (25) ellen, mert betört a hát-ijami Abarbanel elmeógyógyintézetbe.

● A názáreti törvényszék hét évi fegyházbüntetésre ítélte Taufik Tatur gálili arabot, aki az elmúlt évben emberölés büntetést követte el.

● Az oktatásiügyi minisztérium az iskolaév végeztével ismételt felszólítást intézett a pedagógusokhoz, hogy semmilyen ajándékot nem fogadhatnak el növendékeiktől az évszón.

● A kibucokban működő ipari üzemek vezetői szakemberei tanulmányi napot rendeztek, s megvitatják időszerű problémáikat. Gideon Pat kereskedelmi- és ipariügyi miniszter mondott megnyitót a tanulmányi napon.

● Simon Peresz Kneszet-képviselő, a Munkapárt elnöke kirohantást intézett a szines tévé bevezetésének terve ellen, s kijelentette, hogy véleménye szerint „nem más, mint pénzpozsékás”.

● Három százalékkal csökkentették a politikai pártok számára juttatott állami támogatás összegét. Az eredeti terv 30 százalékos csökkentés volt. A határozatot a Kneszet pénzügyi bizottsága hozta.

● Nagyszabású tüntetést szerveztek Naanián a fiatal házaspárok a városháza illetékes vezetői ellen, akik — állításuk szerint — nem segítik a megfelelő lakásépítési program végrehajtását az éjajukra.

● Belgiumi külkereskedelmi vállalkozók delegációja érkezik rövidesen Izraelbe, hogy a két ország közötti export-import egyensúlya kimélyítéséről tárgyaljon.

● A rendőrség őrizetbe vette Tel Avivban Jicchák Sikit, aki rablótámadást követett el egy gyémánt-kereskedő ellen. A bíróság elrendelte, hogy a gyanúsított 15 napi előzetes letartóztatásban maradjon.

● Sikasztás címén folyik eljárás Chájim Szercesánszki, a

Bank Hapóalim bájámi igazgatója ellen. A bíróság óvadék ellenében szabadlábra helyezte a gyanúsítottat.

● A Kneszet pénzügyi bizottsága jelentős mértékben jelemelte a felnött lakosság iskolán kívüli oktatására szolgáló összeg költségvetését.

● Az afulaj Givát Hámore negyed lakói tegnap tüntetést rendeztek Haifán és kifejtették tiltakozásukat a helyi Szupermarket bezárásának terve ellen. A tüntetés a vállalat haifai központi irodája előtt volt.

● A Hámásbír Hámerekázi forgalma a legutóbbi esztendőben 61 százalékkal volt nagyobb, mint egy évvel ezelőtt.

● A rendőrség jelentése szerint egyetlen nap alatt négy halálos áldozata és 24 súlyos sebesültje volt a közlekedési baleseteknek.

● A Bank Jiszráél illetékes osztálya elhatározta, hogy jelentős mértékben jelemeli a paradicsom termelők hitelkeretét.

● Szimcha Ehrlich pénzügyminiszter a Szochnut kongresszusán beszédet mondott és kifejtette, hogy az ország illetékes vezetői pontosan ismerik az inflációból következő veszélyeket és mindent megtesznek az infláció megfékezésében. A pénzügyminiszter egyébként takarékossági megfontolások miatt ellenzi a miniszterek autójának új kocsiakra való kicserélését.

● Tüntetés volt Tel Avivban a Szde Dov repülőter megnagyobbitási terve ellen. Mint ismeretes, a környező telkek tulajdonosai hónapok óta közelelti harcot folytatnak azért, hogy ne kerüljön sor a repülőter területének megnövelésére.

● Meekzdte működését a „VISA” hitelklub, amely a Bank Leumi és a Discount Bank ügyfelei számára teszi lehetővé a hitelben való vásárlást.

● Gideon Pat kereskedelem- és ipariügyi miniszter kijelentette, kísérletet tesz a gyáripárosok és kereskedők meggyőzésére az árak befagyasztása érdekében. Az a meggyőződése a miniszternek, hogy az infláció megfékezésében szükség van erre a lépésre.

● A szegeinyegyedek lakóinak akció-bizottsága azt követeli, hogy állami fölellenőr hatáskörébe utalják ezen negyedek fejlesztési, illetve újrarápítási terveinek folyamatos ellenőrzését.

● Dr. Jicchák Frunkin, tel-avivi körzeti pszicháter ellen eljárás folyik megvesztegetés elfogadása címén. Az ügyészség tegnap visszavonta a felmerült vádak egy részét.

● Nagyszabású vállalkozást kezdeményeztek az ország déli részén a naracstermelők és a konzervgyárosok. Új naracsnost telepítenek abból a célból, hogy a természet közvetlenül ipari feldolgozásra használják majd fel.

Ceausescu közvetit Amerika és a PFSz között

Kairó (UPI). — Nicolae Ceausescu román államelnök — megbízható forrásokból eredő hírek szerint — nemhivatalos közvetítést kezdeményezett az Egyesült Államok és a PFSz között. A Kairóban megjelenő Roz el-Juszuf című hetilap jelentése szerint a PFSz örömet fogadta Ceausescu közvetítését.

A hetilap többek között azt írta, hogy Ceausescu közvetítésének célja titkos találkozó előkészítése az Egyesült Államok és a PFSz képviselői között, Bukarestben, vagy Románia más városában. Hír szerint a közvetítés már eléggé előrehaladott stádiumba jutott.

Rappaport Ottó:

NAPLÓ

Ebben az évben pontosan ugyanígy lezajlottak az ázkárak, mint tavaly és tavalyelőtt. Egyesek „országosak” is voltak. Falvak, járások, városok és megyék maradék zsidói ismét összegyűltek a Falmán, a Cion-hegyi mártírok pincéjében, templomokban és imaházakban. Hogy a mártírokra való emlékezés ürügyén találkozzanak egymással, számba vegyék, mi minden történt az év folyamán, ki van még életben és így tovább. A kántorok elénekelték a gyászszólamot, megvívották az emlékgyertyákat, elbanoztak többé-kevésbé ugyanazok a beszédek, és közben az emberek, akik egy éve nem látták egymást, szépen elbeszéltek, pletykáltak, tefereltek. De évről évre mind kevesebben mennek el a találkozókra, mind lassabban, szűkebbek a beszédek, mind unalmasabb a hangulat. Lássuk be — a nagyon elviesztő tiszteletre méltó kivételektől eltekintve — 35 év után az ázkárak légkörén eluralkodott a megszokás, a sablon, a kényszeredtség és az erőteltség. Talán ez az oka annak, hogy a fiatalok úgy szólván egyáltalán nem vesznek részt ezeken a rendezvényeken, amelyeket nem is tudnánk „műfajilag” meghatározni, hogy tulajdonképpen mi is a céljuk, a jellegük, az értelmük.

Ha az egykori földiek látni akarják egymást — ami különben nagyon természetes —, ha találkozni akarnak, hogy beszélgethessenek, hogy felelevenítsék a régi emlékeket, ám legyen, de miért kell ezt összekötni a mártírokról való megemlékezéssel, amely szigorúan kegyelet, ahítatos magatartást követel meg. Személyes tapasztalat alapján mondom, hogy az ázkárak jórészből szinte teljesen hiányzik az elemi tisztelet, a kegyeletérzés, amely a halottaknak annyira fontos, hogy a fiatalok pedig a baráti találkozók parosítása, összekapcsolása a gyászintenzívval, zavarba

ejti, kínosan hat rájuk és nem találják benne semmi vonzót. Így hát lassanként elszakadnak törzsük kollektív emlékeitől, nem részesei, akár egyfelvényszer sem egy évben szülei, hozzátartozói gyászának. Rájuk is, akárcsak ránk, kiábrándítóan hat, hogy a vézskorszakra való emlékezés hovatovább farradt konvencióvá szürkül.

Nemrég az egyik volt nagy erdélyi hitközség maradványainak ázkárján, ahol valami beszédfélét kellett volna mondani, legmélyebb sajnálatomra, rendre kellett utasítani a közönséget, amely a gyertyagyújtás szertartása alatt sem hagyta abba a locsogást, viselkedése valóságos kegyeletértő volt. Hasonló viselkedés más ázkárakon is tapasztalható.

Felvetődik tehát a kérdés, van-e egyáltalán értelme, hogy ebben a formában továbbra is tartunk ilyen jellegű, semmitmondó összejöveteleket? Mivel nagyrésztük nem is egyeb, mint zavaros arculatú, nem világos célkitűzésű találkozó-féle, amelynél nem tudni miért, halotti imákat is mondanak.

Ismétlem: egészen természetes, hogy emberek „akik együtt nőttek fel, ugyanabban a városban vagy faluban éltek — új hazájukban néhanapján találkoznak egymással. Ez nagyon kellemes, üdvös dolog. De az ilyen természetű és illegálisan találkozókat szülőházakban, kávéházakban vagy erre a célra fenntartott termekben kellene megrendezni. Az ilyen találkozók kötetlen, szabadabb légkörrel lehetőséget ad akár táncra is, éneklésre, pletykára meg csacsogásra, de ennek nem lehet semmi köze a vézskorszakhoz vagy a mártírok emlékéhez. A rájuk való emlékezésnek különleges, üszere, el nem kötött, vonzó keretet kellene kitárolni, olyan keretet, amely politikai manifestációkra is alkalmas. Mert a megtörtént és a denortálás — a mindenkit személyileg érintő gyászos él-

ményen túl — állampolitikai aktus volt, melyet a kormányok apparátusai meghatározott politikai céllal és ideológiai megokolással hajtottak végre. Ennélfogva a rá való emlékezés is elsősorban politikai aktusnak kell lennie, oly aktusnak, amely összeköti a múlt tanulságait a jelen időszerű kérdéseivel, feladataival.

A deportálás 35. évfordulója alkalmából azt javasolták a magyar-zsidó szervezeteknek és landsmanschaftoknak, hogy ez évben, kivételesen, tartanak egyéges, valóban országos ázkárát, gyász-meetinget, amelyen az egész magyar-zsidó törzs politikai jelenlétét, társadalmi erejét demonstrálná, amely felrúná a magyar-zsidó közvéleményt és mozgósítaná azoknak a feladatoknak az elvégzésére, amelyek még erre a generációra hárulnak. Egy ilyen nagyszabású demonstráció a fiatalabb nemzedéknek is megmutathatná a magyar-zsidó törzs erkölcsi erejét felelőtlenség előtt a törzs dicő múltját, maradó örökséjét a világon nevelő érdekű társadalmi érdeklődés tanasztalható az ifjúság körében a „gyűlölet” iránt: a fiatalok tudni akarják, hogy szülei, nagyszülei honnan jöttek, hol éltek és hogyan, milyen volt a város, a falu, a környezet, amelyben felneveltek, éltek és amely végül is kivette őket.

A hagyományhű zsidó számára a természetileg élményes lemorfolásnak élménye azért él olyan élesen, olyan frissen, mintha tényleg történt volna, mert a tiszta-óv napjának rendje, programja, szertartása, hagyományos festékesége hozza a kétezer évvel ezelőtti tragédiát és a gyász sűrű légkörével, lesújtó és megrendítő haterejével újra meg újra felhívó, felaklató, évdőlő élményt nyújt. A mi ázkárainkban — sajnos — jórészt hiányzik ez a lélek, ez a hangulat, amely fel-

rázna, lenyűgözne és mozgósító erejével megújuló élményben részesítene.

Nem tudom, milyen megmondolások készítek a landsmanschaftokat, hogy külön-külön rendezzék meg immár mesterkeltté vált, elenyevő, hágyadt-légtörő találkozóikat. Talán azért, mert ez alkalom arra, hogy az alkalmi adományokkal meg erősítsék anyagi bázisukat. Talán, mert a különböző kis tisztségviselők nem akarják feladni szerette jogaikat az ázkárak levezetésére, kinyitására és bezárására.

Ne vegyék rossznéven tőlem, ha azt mondom, hogy ezek az ázkárak így, ebben a formában, ahogy most lezajlanak — nyíhén szólván — kínosan hatnak. Találkozóknak nem találkozó, mert a helyiségek, ahol lezajlanak, nem elég kényelmesek. Ázkáraknak nem ázkárak, mert annyi év után az emberek nagy része már nem úgy viselkedik, ahogy a mártírok emléke azt megkövetelné.

A magyar jisiv erőtlensége, szervezetenlensége nyilvánvaló meg abban, hogy még a kerek évforduló alkalmával sem volt képes arra, hogy — tescem azt — a Héjchál Hátárbutban rendezzen egyéges gyász-meetinget az egész magyar-zsidó törzs felvonulásával, olyan programmal, amely hangulatú, felemelő gyászgyűlést, amely a fiatalok számára is megrendítő élményt jelent; amely alkalmas adótt volna a magyar jisiv előtt álló időszerű feladatok meghirdetésére, inos követeléseinek kivívására, olyan politikai demonstrációra, amelynek visszahatása — esetleg — az ország határain túlrá is eljutott volna...

Igy válik érthetővé — de semmi esetre sem elfogadhatóvá —, hogy miért nincs magyar adás a rádióban, hogy miért nincs nyoma a magyar-zsidó törzsnek a Bét Hátarcotban, hogy miért nincs még egyéges emlékműve a magyar-zsidó mártíroknak. És még anny minden, amit el kellett volna, el kellene végeznünk.

De talán még mindig nem késő.

Jaen, de...

DÖBBENETES!

A robbanás megrázkódtatta a szerkesztőség épületét. Egészen közel történt, a Hágára utcában. Az ablakból látszott a sűrű, fekete füstoszlop, és az eszevesztett rohanó emberek sokasága. Elfelejtették a főmény chamszint, Rohantak. Pedig a belélegzett levegő olyan forró volt, hogy az ember akár tűzvelőnek is felléphetett volna valamely hidegebb éghajlatú cirkuszban.

Egyesek már hoflodozva, oxigén után kankodva rohantak. Volt, aki meg-megállt egy pillanatra, vagy leült a járda szélére, tüdeie sápadva nyomta ki magából a forró széndioxidot, majd ismét felállt és tovább rohant.

Hát igen, értelmes ember ilyenkor nem látja a száját. Robbanás volt, és még lehet újabb is, hiszen senki sem tudja, hány bombát időzítettek a terroristák...

Csak percek múlva kezdett feltűnné válni, hogy a sok rohanó ember ellenére, a környék nem néptelenedik el. Sőt, egyre többen szaladnak keresztül az utcán, vakmerően cikázva az autóbuszok között. Furcsa — gondoltam —, de nem vesztegettem az időt elmélkedésre, mert látni akartam, mi történt. Látnom kellett. Nem vagyok különösebben kíváncsi természetű, két éve nem voltam színházban, operában, de egy robbanás nevébár...

Utemesen lihegve érkeztem a helyszínre. A felrobbant autó roncsai láthatóak, a járda felületén két terrorista holtteste; egyiknek a karjával a földet szelgette, a másikat a fejével a földet szelgette, a másikat a fejével a földet szelgette, a másikat a fejével a földet szelgette...

Felnépillantottam, hogy elhessegessem szemlencsémről a borzadály gyorsfényképét, s akkor meglepetten láttam, hogy nem vagyok egyedül. A robbanás színhelyére nyíló négy utcában több száz ember tolongott.

Felismertem őket. Az előbbi robbanás voltok, akik azért sokasodtak, elhívtak, hogy részt vegyünk, mert nem a robbanás színhelyéről menekültek, újabb robbanástól tartva, hanem a robbanás színhelyére felmentek, mert némi futóversenyt, újabb bombák robbanásának a lehetőségével dacolva.

Főrdatan lehetek, sánaton tanosították a túltárlátsától infarktusra hajlamos szívüket, de ott voltak és betegecs kiváncsiságotól korbácsolva tolongtak az égő kocsik körül, nehé még senki sem tudta, hogy felrobbant-e már benne a benzintartály, vagy erre a látványosságára még csak ezután kerül sor (az életben maradtak számára).

Sajnos, igaz van a világnak, furcsa még vagyunk. Csak látni kellett a tolongó tömeget, amely érzéketlenül tapos a kezemre, amikor hasoncsúszva igyekszem meaközéltetni az égő autót, hogy megérthessem, mi a fene lehet az a kettőtört füstös alkatrész ott a kardántengely és a füstölő hátsókerék között?

(tabák)

MINDEN SZEG KIBÚVIK EGYSZER A ZSÁKBÓL

Megszoktuk a jelenséget, minden alkalommal megadón elvárjuk a megismétlődését. A megszokott jelenség abban áll, hogy mi egy ponttal mindenben benne vagyunk. A megismétlődésére pedig szinte teljes bizonyossággal számíthatunk, olyankor is, amikor az állítást még csak nem is hajánál fogva, hanem teljesen kopasz feltételről ráncigálják elő.

Egy talán eléggé meggyőző példa. Háiti szigetén, az analfabetizmus és az emberáldozatokhoz, afrikai eredetű woodoo-hit hazájában a 60-as években ellenzéke támadt Papa Doc-nak, vagyis dr. Duvalier államelnök-diktátorának. Az ellenzékiesség természetesen orgyilkosságokban nyilvánult meg, de aztán elméleti síkon is kifejezésre jutott: a földalatti párt, félvér és néger fanatikuskok irástudatlan szövetezte kiáltványt tett közzé, amelyben hírt adott, hogy a mozgalom dr. Duvalier cionizmusa ellen küzd.

Hasonlóan humoros reprise volt a jelenségnek az, amikor Afrika kellős közepén, Csádban indult felkelés. Kormányon akkor N'Jamena volt, a zendülők pedig azt írták zászlajukra: „Le N'Jamena cionista klikkivel!” Ezt az esetet legfeljebb az tette némi megérthetővé, hogy a csádi felkelőket Gádafi ezredes látja el pénzzel, fegyverrel, s oda ugyan nem illő, de azért igen hatásos jelzavakkal.

Ilyen és ehhez hasonló tapasztalatok birtokában, kíváncsian vártuk a múlt héten, amikor Aleppóban a Muzulmán Testvérek pól-

dátlan kegyetlenséggel (és ésszerűtlenséggel) gépfegyverezték halomra a tüzérési tisztisokká növővendégeit: vaion mikor derül már ki, hogy a Muzulmán Testvéreknek legalábbis másodrendű unoka fiúivéi vagyunk? Alig két napot kellett csak várniuk, s már ki is bujt a szeg a zsákból, moszkvai lapok már jelentették is, hogy a muzulmán tömeggyilkosok Izráeltől és az amerikai imperialistáktól kapták fegyvereiket.

Mert mindenhez türelem kell, másfajta jelenségek titkai is kiderülnek az idők során. Megesik, hogy a szeg valahol megakad, de végül mégiscsak átböki a zsák anyagát. Ilyesmí történt a minap a központi autóbusszállomáson, ahol a két pórlujárt merénylő egyike a keletjeruzsálemi, arab kézen lévő villanytelep főmérnöke volt. Emlékeznék még a két év előtti állapotra, amikor Jeruzsálemben szinte másodnaponként aludtak ki az odakapcsolt villanyok, állottak le áram híján az üzemek és a frizsiderek, mert a kelet-jeruzsálemi villanytelep nem volt képes rendben tartani a hálózatot? Annakidején nagy volt a bizonytalanság, sokan arra gyanakodtak, hogy az üzemhibák tervezteriek, a kelet-jeruzsálemiek készakarva bontják meg az életet. Eppen csak bizonyosnak nem lehetett tudni. Most mintha ez a szeg is kibujt volna a zsákból. Mindenhez csak türelem kell.

(gr. 7.)

A Bné Brit és a település

A Bné Brit-rend, amely 136 esz évvel ezelőtt alakult és Erec Izráelben is több mint 90 éves múltja tekintetű, évszázadunk zsidó közéletének egyik szép hajlása. A Bné Brit-rend emberbaráti intézményei — történelmi jelentőségűek. A Bné Brit által kezdeményezett intézmények nélkül szinte nehéz elképzelni a zsidó életet. Ez a rend katalizátora volt a galúli zsidóság szellemi és fizikai nyomorának; a zsidó áldozatkész és felhasználása által örök időkbe beírta nevét népünk történelmének lapjaira.

Igaz, volt idő, amikor a Bné Brit negatív módon viszonyult a zsidó nemzeti gondolathoz, de évtizedek óta revidálta álláspontját és ma azon nemzetközi intézmények hosszú sorához tartozik, amelyek hathatós módon támogatják Izráel államát és a cionizmust.

A rend egyik sarkalatos elve a politikamentesség. Tagjai bármilyen politikai irányzathoz vagy párthoz tartozhatnak, de a rend nem azonosítja magát egyetlen politikai jellegű áramlattal sem. Tevékenysége kulturális és társadalmi jellegű és ez lehetővé teszi a feltételeknek megfelelő minden személy számára a rendben való munkálkodást.

A röviddel ezelőtt Izráelben megtartott Bné Brit kongresszus gyökeresen változtatott a rend politikamentes státuszán egy —

Irta: RÖSSEL MORDECHAJ

szerintem — eléggé nem végig gondolt határozat által. A kongresszus határozatot fogadott el, hogy települést létesít Somron területén.

A Bné Brit nem telepítési mozgalom és ha vannak cionista megvalósításra kész tagjai, azok megtehetik ezt a létező pártok útján. De ha már az önálló keret útját választották, a Bné Brit egésze olyan helyet kellett volna választani, amelyben kapcsolatban teljes a konszenzus az izraeli társadalommal és amely nemzeti szempontból is indokolt. A Gálit az a veszély fenyegeti, hogy rövid idő alatt arab többségű lesz. Ez olyan súlyos mulasztás, amelyért még drágán fogunk fizetni és amelyre szegyenkezve fogunk egykor visszagondolni azok, akik ezért a felelősséget viselik.

Aki napjainkban Judeában vagy Somronban telepít, az olyan kérdésben foglal nyíltan állást, amelyben a vélemények nagyon eltérők. Aki ma Judeában és Somronban telepít — még akkor is, ha a kormány ezt jóváhagyja — az veszélyezteti a békének most csirázó zsenge hajtását.

Az Um-Cáfá-i települést javasoló Bné Brit tag azt írja indoklásában, hogy ez a hely, amely 550 méterrel a tenger színe felett van „közel van Tel Avivhoz és a Dán körzethez egyrészt és Jeru-

zsálemhez másrészt és — fontos tényező — közel van sokak jelenlegi munkahelyéhez. Ennek az indokolásnak nincsen túlságosan idealista színezete és ha ehhez még hozzávesszük a Természetvédelmi Társaság ellenkezését e település környezet-romtó hatását illetően, kénytelenek vagyunk feltenni a kérdést: mire jó ez?

Az új település-elöltek, akik a felek szerint rendezett viszonyok között élnek és kizonyára az Um-Cáfán építendő ház — második házuk lesz, 1 millió 200 ezer dolláros, vagyis 30 millió fontos kölcsönt is kérnek az államtól. Erről sem hiszem, hogy ez a Bné Brit hagyományoknak megfelelő lépés. Napjainkban, amikor katonai szolgalatuk után levő fiatalok tizezrei képtelenek családot alapítani, mert nincs tető a fejük felett, feltétlenül erkölösebb lenne, ha a Bné Brit ezen a téren fejtegne ki hathatós tevékenységet.

Az az érv, hogy a somronbeli település által jelentős módon lehetne emelni az alfajit, sem túlságosan meggyőző, mert a hatnapos háború óta eltelt tizenkét év alatt a település — sajnos — nem bizonyult jó állínia-csaléteknak. Aki ösztönös cionista, aki átérzi és átéli Izráel államának sorsdöntő napjait, az hamis vagy képzelt csalétek nélkül is megtalálja a Haza felé vezető utat.

Pontos és elgondolkodtató az az

érv, hogy a Bné Brit elvesztett sokat tevékenységei területeiből és gondoskodniá kell az új kitöltéséről. Ha létezik ország, amely tömegével adja a tevékenységei lehetőségeket, úgy Izráel az: küzdelem a nincstelenség ellen, az analfabetizmus ellen, az új olék bevezetése, öregek és betegek istápolása, az élet minőségének megjavítása, háború a bürokrácia ellen, elhagyott és magára hagyott fiatalok felkarolása stb. Igaz, mindezek nehéz és áldozatos munkát igényelnek, de sokkal jobban megfelelnek a Bné Brit eredeti alapelveinek, mint az olyan telepítés, amelyet sokan felesleges és káros provokációnak tekintenek.

Azt hiszem, valami nincs rendben a Bné Brit berkeiben, ha tagjai úgy érzik, nincs elegendő tenni való az izraeli társadalomban.

POSTAI ELŐFIZETŐINK

FIGYELMERE!

1979 június 1-től

1 havi előfizetés az UJ KELET-re 158.— IL

értéktáblat-adóval

Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget az új áron fizessék be. A kiadóhivatal

AZ UJSÁGOLVASÁS GYÖTRELMES KINJAI

A kávéház árnyas teraszán szürcsölgettem a mindennapit, amikor elémtoppant Nehemjá ben Mákkábi. Szó ami szó, megőrültem neki, mert valamikor együtt rugtuk a labdát Dunamajmosdon. Akkor Smilovicsnak hívták, de később a helyi D.S.K. (Dunamajmosdi Sport Klub) leigazolta centerhalfnak és Simcsák II-re magyarosított. A véskorszak elején már csak a bajmizsei Mákkábiiban futbalozhatott és harmadik családnévét ettől a derék 11-től vette át. Nehemjának jólmenő vendéglője van és annak kirakataiban már a kezdettől fogva ott díszelgett a „beszélünk magyarul” felirat. A jobb üzletmenettel érdekében Nehemjá később felvette egy türkmen sislik-sütőt, egy holland grog-főzöt és egy spanyol pikolót, aki azelőtt a sevilla arénában agnoszkálta a lezárt bikák tetemét. A mosogatólánya angol, a főszakács szenezáli francia és az egyre növekvő turistaforgalom reményében, Nehemjá most készült felvenni egy norvég takarítónőt. A kirakatban meszanosorodtak az idegennyelvű hirdetések, amelyek anvanvelülön csalogatiák a vendékeket és az egész már úgy néz ki, mint a Berlitz nyelviskola bejárata. Mert Nehemjánál akár finnül is lehet rendelni egy abszolút echt horthogévi csikós chremzlit.

Na, szóval elem toppan Nehemjá, témánál akcentussal kivág egy sálomot, majd magvarul rámförmed, hogy miféle hülyeségeket írok én az újságban. Szerényen mezeerdeklődöm, hogy melyik tanulmányomat olvasta, mire gomombán kiellenette, hogy csak hallott a dologról, mert elvből nem olvas idegennyelvű újságokat. Ha már újság, akkor legyen echt hazai zamata, mint nála a tőrösösűsűsűsűsű. Ezt én mezeertem, mert tudom, hogy a bábeli nyelv-zűrzavar igen rosszul hat barátom idegerendszerére. A multkor is, amikor vendéglőjében vasoráztam, a sevilla pikolót nem erősen tökéletes héber akcentussal közölte velem, hogy a négyes asztalnál még egy fagyaltot kérek, mire Nehemjá olyan ideges lett, hogy zsebszótárában sehogy sem találta meg a glida és sulchán szavak héber jelentését. Ezen nem esodálkoztam, mert aki nál állandóan norvégül rendelik meg a sálótet, az mégsem emlé-

kezhet a vendéglátóipar minden héber „terminus technikusára”. Igyekeztem megvédeni szerény közirói pozíciómat, de Nehemjá unokahúgára hivatkozott, Abigail báty Mákkábi, akinek irodalmi szalonja van Tel Avivban, és aki, Nehemjá szerint, szintén megvetően nyilatkozott cikkemről. Persze Abigail sem olvasta szerény írásomat, csak hallott róla, mert ő csak kultúrnyelveken művelődik. A multkor például azért nem vette meg Lenau összes műveinek díszkiadását, mert azt nem gót betűkkel nyomtatták. Viszont Oxfordból mehozatta Leonardo da Vinci tükrírásos műveinek fényképmásolatát és a kis szalonban függő echt velencei tükror segítségével mindennap elolvassa egy fejezetet a festészetről szóló traktátusából. Majd másokat traktál, de nem Leonardóval, hanem kindlirre emlékeztető téstákkal. Főleg az olyan fiatal költőkre bukik, akiknek bukólikus verseiben arameus nyelvbeütések vannak. Kedvence az az etruszk nyelven író régész, aki papírral igazolja, hogy egyik őse 1492 előtt messziák volt egy spanyol hadihajón, később pedig, hamis iratokkal, diétás szakács volt Kolumbus hajóján, és tulajdonképpen ő volt az, aki elsőnek ordította, hogy „föld, föld!”. A szalon vendégei nagyon dicsérik Abigailt, mert már kibetűzi a pontozott héber újságokat, bár mindössze harminc éve van az országban.

Nehemjá leült és megkért, hogy rendeljek neki egy jeges szodavizet, mert ő utálja kiejteni az olyan idegen eredetű héber szavakat, mint a szoda. Aztán megkért, hogy barátai körömben népszerűsítsem vendéglőjét, mire én ellentámadásba lendültem és kijelentettem, hogy barátainknak csak olyan vendéleket ajánlok, amelyekben a nokedli fogyasztása közben a tulaj hibamentesen fel tudja mondani a vendékeknek a héber ígétblázatok összes rendhagyó kivételét. Erre Nehemjá meztört és bevallotta, hogy olvasta írásomat, méghozzá vendéglőjének pincéjében. Idegennyelvű újságot csak egy üres boroshordóban mer olvasni és kizárólag záróra után, nehogy Abigail megtudja a dolgot. Mert a családi kultúr színvonal méicsak kötelezi az embert. Meenvutvatam Nehemját, hogy Abigail is olvas ilyen újságokat, sőt már két levelet is küldött az Új Keletnek arról, hogy Smetana írta-e a Hátikvát.

Nehemjá boldogan távozott, én meg töprengeni kezdtem. Abigail kozmetikusnő és 120 kiló. Amikor rájön az újságolvasás, vajon hogyan fér be egy üres arckenősdobozba? **TYUKODI SOMA**

BŰN ÉS BŰNHŐDÉS...

Egy amerikai polgár, aki utazás közben megölte az autóbusz sofőrjét, igen gyorsan megbűnhődött: amikor kiszállt az autóbusból, egy előző magánautó halálra gázolta, majd megállás nélkül tovább száguldott. Az eset szombatot történt a Virginia állambeli Richmond város mellett. Az utasok elmondották, hogy a gyilkos az Észak-Karolina államban lévő Rolly városában szállt fel, egész idő alatt érthetetlen szavakat mormolt, és hosszasan vitázott a sofőrrel. Néhány óra elmúltával a sofőr azt mondta neki, hogy „hagyja abba a hülyeségeket”, vagy szálljon le. Az utas ekkor éktelen haragra gerjedt, a sofőrre támadt és több helyen megszurkálta a bicskájával. A sofőrnek sikerült lefékeznie az út jobb oldalán, majd összeesett és meghalt. A gyilkos ekkor megijedt, kiugrott az autóbusból, és át akart szaladni az úttest másik oldalára, de egy arra haladó magánautó halálra gázolta.

Amerika különleges haderőt szervez a kőolajellátás biztosítására

Washington — Bernard Rogers tábornok, az amerikai szárazföldi haderők parancsnoka megerősítette azt a hírt, hogy az Egyesült Államoknak szándékában áll különleges feladatok ellátását célzó 110 ezer főből álló haderő felállítása. A Washingtonban megtartott sajtófogadáson Rogers tábornok azt mondta, hogy ez a haderő Európán kívül látna el különleges feladatokat. A jelek arra utalnak, hogy mindenekelőtt arról van szó, hogy ezeket az erőket szükség esetén a Közelkeleten, illetve a „harmadik világ” államainban vessék be.

Az amerikai hadügyminisztérium, külügyminisztérium, a Nemzetbiztonsági Tanács és a hirszerző-szolgálatok megbízottai a közeli napokban megbeszélést tartanak, hogy megtárgyalják az amerikai haderők kibővítését olymódon, hogy azok eljuthassanak az úgynevezett „válság göcspontokba” a Közelkeleten és a Perzsa-öböl körzetében. A hadügyminisztérium támogatja az amerikai haderők ilyen irányú jelentős kibővítését, míg Vance külügyminiszter mérsékeltabb álláspontot követ.

Washingtonból olyan hírek érkeztek, hogy a tervezett 110 ezer főből álló különleges haderő, amely tengerész-gyalogságot, hadihajót és repülőgépeket foglalna magában, mindenekelőtt azt a célt szolgálja, hogy beavatkozzon, ha veszélybe kerülne a Nyugatnak szóló kőolajellátás.

Modai Mexikóba utazott kőolaj-vásárlás ügyében

Jicchák Modái energiaügyi miniszter tegnap rövid látogatásra Mexikóba utazott, ahol az illetékes hatóságokkal kőolaj vásárlás ügyében tárgyal.

A nemzetközi kereskedelemben szokásos, hogy kőolaj-szállítási szerződéseket szeptemberben és októberben írnak alá. Modái kora utazása arra vall, hogy Izraelt aggasztják a kőolaj-vásárlási nehézségek a jövő évben. Izrael évi egymillió tonna nyersolajat vásárol Mexikótól, és ez a mennyiség teljes szükségletének mintegy 14 százalékát fedezi.

Vasárnap egyébként aláírták az Izrael kőolaj ellátására vonatkozó amerikai garancia-szerződést. Ez a szerződés, mint ismeretes, a békeszerződés szerzés részét képezi és annak értelmében az Egyesült Államok 15 évi időtartamra garantálja Izrael kőolaj ellátását.

WEISZ HANI

Weisz Hani gyermekkori ideológom volt. Erről nemcsak ő, hanem az egész chájder tudott. Ez szóbeli kifejezésig, vallomásig természetesen sohse jutott. Hani a chájderban velem szemben ült, mert a zemplénricsei chájderba lányok is jártak és én lapoztam fel neki a „Pereket”, meg a „Hosszu Wöhi Ráchim”-ot a Sziderlából és ebből keletkezett a közöttünk lévő viszony, mert ilyenkor mindig hálásan felém pislogott. Szóval, tettel, per sze, nem adtunk ennek kifejezést. Amidőn az Oberlandi jesivákról hazaiáram, amikor meglátott, mindig kidugta a fejét a kocsma ablakából, mert kocsmaim volt, de üdvözlés-re nem került sor, mert az nem illett, se neki, se nekem. Amidőn nagylány lett, férjhez ment és elkerült Zemplénricseről. A lakodalmára meg se hívott. Weisz Hani mostanában jutott eszembe, a „soá” napján. Azt se tudom, hova került, Auschwitzba, Majdanekbe, avagy talán már a királyhelmezi zsandárok végeztek vele az uton. Egy imát mondtam hát érte és a könnyeim között neki is jutott bőven belőle. **Zemplénricsei Löwenkopf Kálmán**

Uj olé, hazatérő lakos, már sokat szalagált? Biztos, hogy így van. Ez a hirdetésny önnek szól.

כל חלקטריק

Egy fedél alatt különleges osztály új oléknak és hazatérő lakosoknak

Frizsiderek, léghűtő készülékek, „Siemens” mosógépek (a „Tadirán” jótállásával) Televíziók (szintén a „Tadirán” jótállásával) Stereo készülékek, amelyeket a Tadirán szállít.

Valamint mindenfajta más házi-villamosági cikkek legnagyobb választéka Jeruzsálemban. És mindez példa nélkül álló részletfizetéssre. SABA színes televíziók részletre, Jeruzsálem, rechov Jaffa 59, Even Jiszráél 2.

רחוב יפו 59/אבן ישראל 2 ירושלים

MA ESTE A TÉVÉ-BEN

SZERDA

- 17.30: WALT DISNEY VILÁGA
- 18.20: RAJZFILMEK
- 19.00: INNEN-ONNAN
- 20.00: URAK ÉS SZOLGÁLOK — „Különleges fondórlar” — Elizabethet és Roset tartóztatják, mert tüntetésben vesznek részt. Szeren cséjükre egy üzletember, akinek megtetszik Elizabeth, kiszabadítja őket.
- 20.50: KIRANDULASI TANÁCSADÁS
- 21.00: MABAT HIRMAGAZIN
- 21.30: MOKED
- 22.00: „SIKOLYOK ÉS SUTTO GASOK” — Ingmar Bergman 1973-ban készült filmje, amely két lánytestvéréről szól, akik vissza térnek a szülői házába, hogy gondozzák haldokló nővérüket. Főszereplők: Liv Ullman, Ingrid Tullin, Harriet Anderson és Kary Sylvan.
- 23.30: Egy mondat a Szentírásból. Fél előtt — hírességlaló.

- ISKOLATEVÉ
- 8.10: Angol az 5. osztálynak
 - 9.00: Angol az 8. osztálynak
 - 9.20: Geometria az 5. osztálynak
 - 9.40: TANULJUNK HEBERÜL!
 - 10.10: Angol az 9. osztálynak
 - 10.30: Angol az 6. osztálynak
 - 11.10: Angol az 7. osztálynak
 - 12.00: Angol az 10. osztálynak
 - 12.20: Földrajz a 6. osztálynak
 - 12.40: Fizika a 7-8. osztálynak
 - 15.30: Angol az 5. osztálynak
 - 16.00: Nemo kapitány
 - 16.30: SZABADEGYETEM

Izrael térjen vissza az 1967-es határokhoz

Washington — Fáhed herceg, szauidai trónörökös azt mondotta, hogy országga hajlandó békét kötni Izraellel, amennyiben Izrael visszavonul az 1967-es határokhöz. Fáhed a New York Timesnek adott interjújában felszólította az Egyesült Államokat, hogy azonnal kezdjen tárgyalásokat a PFSZ-el, mert ez lehetővé teszi, hogy a ter rorszervezet elismerje a B. T. 242 számú határozatot, illetve Izrael létjogosultságát.

RECHTMAN PERUJRAFELVÉTEL KÉR

Smuel Rechtmán volt Kneszet-képviselő, akinek fellebbezését a Felsőbírótság elutasította, tehát jogerős három és fél éves fegyházbüntetését tölti, elhatározta, hogy kémi fogja perének újabb tárgyalását. Mint ismeretes, a perújrafelvétel engedélyezése a Felsőbírótság elnökének hatáskörébe tartozik.

SZÜLETÉSNAPJA ALKALMÁBÓL GRATULALUNK A DRÁGA JÓ EDESANYANAK

HAAS ELZÁNAK

Temesvár — Ásdod

Leánya Marika, unokája Nechámá, veje Jenő

RÁDIO

1979. jun. 27, szerda
5739. támu 2,

I. MUSOR

7.07: Reggeli koncert, 10.15: Elemistáknak, 12.05: Zongoraszámkok, 13.00: Déli hangverseny, 14.10: Gyerekeknek, 16.05: A svájci fesztiválon előadott művekből, 20.05: Lemezek és felvételek, 21.00: Szabadegyetem, 21.30: Fuvóshangszerek, 22.05: Opera, — 1.15: Hátikvá.

II. MUSOR

8.10: Reggeli zene, 10.10: Nálunk itthon, 12.05: A dolgozók-nak, 12.30: Héber dalok, 14.10: Operarészletek, 15.05: Héber dalok, 16.10: Sajtókonferencia, — 17.10: Fajtor, 18.05: Az idős ember világa, 18.35: Sport, — 20.10: A szülői ház, 21.05: Kedvelt dalok, 22.05: Ez a véleményem, 23.05: Kincskeresés, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIOJA

9.05: Izraeli nyár, 11.15: Forró dallamok, 12.45: Aktuális kérdések, 13.05: Kedvelt lemezek, — 14.05: Kettőtől — négyig, 16.05: Kérdés-felelet, 17.40: Sport, — 18.05: Közelkeleti magazin, 18.45: Külföldi slágerparádé, 21.35: Szabadegyetem, 22.05: Az éjszaka — Micháel Handelszalk-oka, 0.05: Éjjeli madarak, 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MÜSORA

ELŐADÁSOK KEZDETE
4.30 — 7.15 — 9.30

- ALLENBY: Utca az Édenkertben
- BEN JEHUDA: Egyszer egy évben, ugyanabban az órában
- CHEN: A macska, aki az úrból érkezett
- CAFON: Az égiek várhatnak még
- CINEMA 1: A sófőr
- CINEMA 2: Hazatérés
- DEKEL: Éiféli expressz
- DRIVE IN: A macska, aki az úrból érkezett
- ESZTER: Dizengoff 99
- GAT: Őszi szonáta
- GORDON: A fehér tengeren
- HOD: Anyám, a tábornoknő
- LIMOR: Dicsőségre születtem
- MAXIM: Más történet
- MÁTMIID: Az élvezetek asszonya
- MERKAZ: Karáte-film
- MOGRÁBI: Az özvadász
- OFIR: Kaland a száfáriban
- PARIS: Fekete-fehér színesben
- ORLI: Fialat banditák
- PEER: Nagy szakácsok kis gyilkosságai
- ROYAL: Az elmúlt nyár
- SACHAF: Állandó partnerek
- STUDIO: Hotel Kaliforniában
- TAMAR: Mitá szerelmei
- TCHÉLET: Picasso 1001 hazugsága
- TEL AVIV: Concord, 820-es reptülés

Ugyeletes gyógyszerárak Tel-Avivban
Achvá, Dizengoff 165. tel. 224717, Jáni, Jehuda Hálévi 67, tel. 612474

לא להיחפז!

בישיבה המחודשת של ועדת האוטונומיה המשותפת בהצטרף נתגלו שוב חילוקי דעות יסודיים בין ישראל ומצרים בדבר המגמות, העקרונות וקביעת היעדים. ואין תימה ששני הצדדים עדיין רחוקים מה הסכם המשביע פחות או יותר את רצונם. ברם נימת הדיבור, ההערות שהושמעו בראשית השבוע ע"י מר הליל יצרו רושם כאילו קצרה רוחם של הפרטנרים שלנו. בראיון שנתן מר הליל במצרים היה ביטוי שצמח את אונגנו. (מענין מאד ש" לשונות שני הצדדים הרבה פחות רגישות מאונגנו). ראש ממשלת מצרים דיבר על אסטרטגיה שתוכננה במשרדו ושותפועל אם יתברר שמשלת ישראל מעכבת בקדווקי עניות מיותרים את ההקדמות המשא ומתן לקראת סיומו המיוחל.

אכן, עם כל הכבוד המיוחל שאנו ר"י חשים כלפי מר הליל, עלינו לאמר על שבעתה בה דנות שתי הממשלות — בצפור נפשונו (ללא מליצות ובמלוא מש" מעות הבריטי) היא נוגעת בבטחונו. בבחיול.

לאט ובבטחה. ברצון טוב אבל לא בכוח המדינה ובחיי כל פרט ופרט שבה. אל לנו להיחפז במ"מ. איננו יודים לים הרשות לעצמנו את החיפזון. פן נתעה ונאבד בדרך. איננו רוצים ואיננו יכולים למצוא את עצמנו — כתוצאה מההבדלים שבמ"מ — בשכונתה של מדינה אשפת כאשר פתחתה. נתניה, ירו" שלים ואשקלון בטוחה פגיעתן של הקט" ישות האשפיות.

כי גם למצרים יש מה לחשוש מפני היווצרות ישות מהפכנית כזאת הגובלת את מצרים בקצה רצועת עזה הפלסטינית.

NEM KELL ELSIETNI

A Herzián megtartott közös autonómia-ülést újra kiderült, hogy milyen mély ellentétet választják el egymástól Egyiptomot és Izráelt az elvég és a végős célok meghatározásában. És ezen nincs mit csodálkoznunk. Ha valóban közel állna a két fél egymáshoz, akkor a szerződés nem írt volna elő egy teljes esztendő a tárgyalások befejezéséig. Azonban némi rossz érzéssel halljuk és olvassuk azt, hogy partnereink ennire türelmetlenek. Cháil miniszterelnök még otthon, hazájában nyilatkozott arról, hogy irodája kidolgozott egy „stratégiát”, amelyet működésbe is fog hozni, amennyiben az izráeli küldöttség szörszállhasogató aprólékoskodással húzná az időt.

Minden tiszteletünk az egyiptomi miniszterelnöké. De tudomásul kell vennie, hogy ezek a tárgyalások nem néhány kilométernyi sivatagról fognak dönteni, hanem Izráel államának biztonságáról és polgárainak életéről, a szó legszorosabb értelmében. Nem engedhetjük meg magunknak, hogy valamilyen tévedés folytán egy nap arra ébredjünk, hogy egy PFSz-állam alakul szomszédságunkban, melynek Katjusa-lövedékel a szomszédos Jeruzsálemre, Petách-Tikvára, Natanjára és Askelonra irányulnak.

De Egyiptomnak sem érdeke, hogy határán, a gázai övezet szélén, egy forradalmi államformáció létesüljön, Áráfát vezetésével.

Ezért hát lassan, de biztosan. Jótudlással eltelve, de kapkodás nélkül.

A „Liga” szétvert egy náci-gyűlést

Cleveland. (UPI) — A Zsidó Önvédelmi Liga tagjai Clevelandben szétverték egy náci-gyűlést.

A Liga tagjai, magándávidos ingben, baseball-lítékekkel kezükben rontottak be abba a szállodába, ahol az amerikai náci-szervezet gyűlést akart tartani. Az ülésstereben mintegy 15, egyenruhás náci-párttag tartózkodott, akik ellenszögültek. Az egyik náci megsebesült és kórházba szállították, majd elsősegély után hazaengedték.

DAMASZKUSZBÓL JELENTIK:

RÖVIDESEN SOR KERÜL ÁSZÁD ELLENFELEINEK KIVÉGZÉSÉRE

A parlament azzal vádolja Izráelt és az Imperializmust, hogy polgárháborút szít Szíriában — Megsebesült-e Ászád fivére?

Damaszkuszban tartózkodó külföldi újságírók és más nyugati személyiségek egybehangzó véleménye szerint, rövid időn belül sor kerül azoknak az ellenzéki politikusoknak a kivégzésére, akik szembe helyezkedtek Ászád elnök irányvonalaival, és kapcsolatban vannak az elnök ellen szervezett aktív ellenállási mozgalommal.

Hivatalosan jelentik Szíria fővárosából, hogy Ászád elnök bizonytalan időre elhalasztotta

moszkvai látogatását, mert a feszült helyzet kívánatosá teszi számára, hogy ne hagyja el az országot.

Sokszáz embert tartóztatott le Szíriában a biztonsági szolgálat, mert elejét akarják venni újabb felesleges vérontásnak. Napokkal ezelőtt véres összeütközésre került sor fiatal felkelők és a rendszer katonái között.

A szíriai parlament deklarációt szavazott meg, amely elítéli

Izráelt és az imperializmust, mert — úgymond — polgárháborút szít Szíriában.

A falangák birtokában lévő rádióadó azt a hírt közölte, hogy Ászád elnök fivére megsebesült az ellenzéki erők és a kormányhífi csapatok közötti összeütközés során. Izráelben semmi bizonyosat nem tudnak erről a sebesülésről. Egy további hír szerint az elnök sebesült fivérért Párizsba vitték gyógykezelés céljából. Ezt a hírt sem erősítették meg.

A kállói rabbi

Rabbi Eizik, Hassidic Stories about the Zaddik of Kalló. Translated from the Hungarian... by Andrew Handler, Ruthford — Madison — Teaneck, Fairleigh Dickinson University Press, 1978.

A XVIII. században az üldözött és szenvedések sújtotta zsidóság körében új vallásos és társadalmi mozgalom indult: a hászidizmus. Tamitása szerint mindenki egyenlő az Alkotó előtt: tudós és tudatlan; a tiszta szív felette áll a tanulásnak; nem aszketizmussal, hanem életörömmel és vígsággal szolgáljuk a Teremtőt.

Az irányzat áterjedt Magyarországra is. Első, 1751-ben itt született képviselője Eizik Taub, kállói rabbi. Az alakja köré fondótt számos, színes magyar legendából fordít angolra egy kötetet valót Handler András, egykori tanítványom, a miami egyetem profesz-

szora. Nagy felkészültséggel bevezető történelmi háttérrel fest.

A legismertebb legenda a Szól a kakas már kezdetű dallal köti össze Eizik Taub személyét. Erről utóljára Weöres Sándor írt: „Első alkalommal a XVIII. század végén jegyezte fel a kállói rabbi, sőt egy ideig a szerzősöggel is őt gyanúsították... Ettől függetlenül persze a szöveg lehet régebbi eredetű.” (Három veréb hat szemmel.)

A jámbor legenda szerint a szegény, szegény és jóságos rabbi gyakran forgolódott a környék pásztorai között. Ott tanulta el ezt a népdalt. A pásztorfiu elfelejtette, a rabbi megjegyezte és tovább adta. Vándorlegendának tűnik ez, hiszen hasonló járja Bál Sém Tovról, a hászidizmus atyjáról is. A legendát számosan feldolgozták itthon és külföldön — Eli Wiesel is szerepelteti The Town beyond

the Wall (A fal mögötti város) című regényében — a dalt sokszor leköttázták határainkon belül és kívül.

Eizik Taub — az ének szerzője vagy őrzője — történeti személy. 1781-től 1821-ig volt kállói rabbi. Sirja, amelyet a maga szöveggezte, egyszerű felirat jelöl, máig nemzetségi zarándokhely a régi kállói temetőben. Amos Imre le is festette.

Beer Boleschow, lengyel-zsidó kereskedő sokat utazott Magyarországon. Bort exportált innen. Héber emlékiratában, amelyben számos magyar vonatkozás és magyar kölcsönző van, leírja találkozását 1765-ben a tizennyéves Eizikkel. Kiemeli, hogy milyen szépen énekel.

A legenda elő van készítve, Szilágyi-Windt László héber monográfijában (1970) összeszedi a rabbi életéről és működéséről az elérhető adatokat. Saját kezű írásokat is mutat be fakszimilében. Az egyikben azt kéri, hogy emeljük fel járandóságát: „Házam szük ségletei felette nagok, nem mint ha — Isten ments — sokat ennék, vagy innék, hanem mert minden drága.”

A kállói zsinagóga, amelyet 1800-ban ő adott át rendeltetésének, elpusztult; a gyülekezet, amelynek az ő neve kölcsönzött dísz, mártíromságot szenvedett; de a róla szóló legendák élnek és a szertelenbe szinezik alakját. Sajátos, magyar-zsidó szimbolizist tükröznek. Ezeket összegyűjtötte és magyar nyelven feldolgozta Neumann Albert, Patai József és Szabolcsi Lajos. E legendákból válogat a jelen kötet tizenkettőt, és tolmácsolja őket angolul, választékos, hajlékony nyelven, fordulatosan átmentve az eredeti népies izét.

I. B. Singer szerint az írók nem azért születtek, hogy megváltoztassák a világot. Rosszabta sem tudják tenni. De ezek a legendák a jóemberek társadalmának utópiáját csillantják meg.

A bevezetés megrázza — szorgalommal és hozzáértéssel egybe-hordott adatok alapján — a kort és a kört, amelyben a legendák hőse élt, és a „szent”-nek eseményekben nem nagyon gazdag életét.

A kötetnek sikere lesz, mert a hászidizmus külföldön reneszánszát éli. A fordító immár harmadik kötetben népszerűsíti a magyar irodalmat és folkloort a nagy világban. Hála illeti érte.

SCHEIBER SÁNDOR (Nagyvilág Budapest 1979. március)

ÉHSÉGSZTRÁJK JEFIM SIEGELBAUMERT

Bécs. (—) Bella Siegelbaum már nyolcadik napja folytat éhségsztrájkot az osztrák fővárosban, tiltakozásul, amiért Moszkvában nem adják meg a kiutazási engedélyt férjének, Jefim

A NAGYVILÁGBÓL

Evforduló

ALGIR. — Algériában megünnepelték a „forradalmi fellendülés” 14. évfordulóját. 1965-ben a nemrég elhunyt Boumedienne vezetésével a tisztek egy csoportja megbuktatta az algériai állam alapítóját, Ben Bellát, aki azóta is kényszer-lakhelyen tartózkodik. Számos bizottság alakult szabadon bocsájtása érdekében és az évforduló alkalmával az angliai Bertrand Russel alapítvány is kérvényt nyújtott be ilyen értelemben Algéria új elnökéhez, kifejtve, hogy Ben Bella az egyetlen politikai fogoly a világon, akit 14 éve tartanak fogva anélkül, hogy törvényeszkék elé állították volna.

Elhamarkodottan lőnek

PÁRIZS. — Az egyre rosszabb közbiztonsági állapotok „önvédelemre” kényszerítik a lakosságot. Számos francia városban önkéntes védelmi szövetségek alakultak, amelyek ha a hatóság nem is ismer el hivatalosan, de elnézi tevékenységüket, mert az igazi veszedelmek az egyéni önkényeskedők jelentik. A felfegyverzett polgárok nemcsak besurranó tolvajokat lőtnek agyon, hanem sokszor ártatlanokat, sőt családtagjaikat is. Az utóbbi két hónapban három embert lőtt le saját családtagja. Az elmúlt év októberében egy nyolcéves gyermek sebesítette meg halálosan az apját, akit tolvajnak gondolt. Januárban egy 70 éves férfi ölte meg a feleségét hasonló körülmények között. Francois Romeiro könyvet írt „A jogos önvédelem védelmében” címmel, amelyben azt mondja, hogy a polgárok a legjobb szándéktól vezérelve alkíthják meg fegyveres önvédelmi csoportjaikat, de könnyen vadnyugattá változhatnak a város, vagy a kerületet, amelyet védelmükbe vettek. „Éjszaka, ha az ember árnyékot lát, magától értetődő mozdulattal húzza meg a ravaszt” — írja a szerző, aki végül is a címmel ellentétben nem védelmezi az önvédelmi szervezeteket. A hatóságokra hárul a polgár biztonságának megőrzése — mondja Romeiro.

Off sem fenékg tejfel

NEW-YORK. — Az amerikai gazdasági statisztikai hivatal szerint a polgárok vásárlóereje május hónapban csökkent. Ebben az esztendőben ez a második hónap, amelyben ilyen jelenséget jegyeznek fel. A szakértők szerint a május és a júniusi infláció évi 14 százalékos növekedésnek felel meg, a jövedelmek májusban 0.7 százalékkal, áprilisban pedig 0.4

CSEHSZLOVAKIA TELJES I.F.SZERELEST AKAR

Csehszlovákia UNO-képviselője határozati javaslatot terjesztett be az Egyesült Nemzetek központjának titkárságához, mely teljes leszerelésre vonatkozik. A külügyminiszter részletesen kidolgozta a leszerelési tárgyalások megszerzésének irányvonalaát is.

Hé'et

PÁRIZS. — A felsőbb bíróság hatálytalanította azt az ítéletet, amely az Air France repülőársaságot teszi felelőssé az Entebbebe elterített repülőgép utasai által szenvedett anyagi és pszichikai károkat. A repülőársaságot két izráeli utas, Jozsef Háddád és felesége perelték be. Elsőfokon a törvényszék a repülőársaságot és az utasok viszonyát szabályozó varsói egyezmény értelmében kártérítést rejtelt a vállalatot. Az Air France fellebbezett és kifejtette, hogy a repülőgépeltérítés nem lehet az elmlített egyezmény „balaszt” paragrafusába sorolni, mert a társaság mindent elkövetett, hogy elejét vegye az utasok megkárosításának. Ebben az esetben azonban semmit sem tehetett a terroristák ellen. Az előző fokon a törvényszék azonban úgy vélte, hogy „a repülőgépek eltérítésének a gyakorisága nem indokolja a vállalatot, hogy a baleset nem volt előre látható”. Eszerint a repülőársaságnak gondoskodnia kell arról, hogy fegyveres terroristák ne juthassanak fel a fedélzetre. A felsőfoku bíróság azonban úgy határozott, hogy az Air France repülőársaságnak nincsenek rendőri előjogai ahhoz, hogy egy idegen ország repülőterén ellenőrizhesse a felszálló utasokat. Nem kapott engedélyt arra sem, hogy repülőgépein saját felfegyverzett ellenőrző személyzetet tartson.

Hinta-palinta

ZÜRICH. — Európában szinte lenull csökken a dollár árfolyama, miután az elmúlt héten rövid ideig változatlan volt. A folyamat június 20-án kezdődött, amikor Zürichben 1.69 svájci frankról 1.67-re esett a dollár. Minden ország börzén nagy kínálat van dollárral, a szakértők az árfolyamcsökkenést annak tulajdonítják többek között, hogy nagymennyiségű dollár került át Amerikából Európába az utóbbi időben, s az Egyesült Államokban csökkentették a kamatlábakat. Ezzel szemben a német márka és a svájci frank, amelyek egy ideig nem változtatták értéküket, újból nagy keresletnek örvendenek. Az európai piacban a márka növekedése a francia frank értékcsökkenésével is kapcsolatos.

Nem olyan veszélyesek

RÓMA. — A repülővállalatok javarésze ismét szolgálatba állítja a DC-10-es típusú utasszállító repülőgépeket, miután a csikágói légikatasztrófa következtében betiltották forgalomba állításukat. Mivel Európa számos nagy légitársaságának a gépparkjában bizonytalan DC-10-es típusú repülőgép van, ezek nem engedhetik meg maguknak a gépek vesztelését. Az európai országok kormányai különleges ellenőrzési intézkedéseket vezettek be és ezek alapján adnak ismét repülési engedélyt a DC-10-es gépeknek. Amerikában még mindig nem repülhetnek ezek a gépek. noha a gyártó vállalat a McDonnell-Douglas elnöke a kongresszusi bizottság előtt kijelentette: „Teljes mértékben bízunk a DC-10 repülési biztonságában” — noha elismerte, hogy a csikágói szerencsétlenséget a gépek rossz karbantartása okozta.

RÁZIN PROFESSZOR:

«Ehrlichnek nincs ereje végrehajtani szükséges határozatokat!»

Ászád Rázin professzor, a kormány volt gazdasági tanácsadója, akit néhány nappal ezelőtt felmentettek állásából, mert élesen bírálta a gazdasági kormányzat politikáját, jelenleg az Egyesült Államokban tartózkodik és ott kijelentette, hogy Ehrlich pénzügyminiszternek nincs ereje a szükséges határozatok végrehajtására.

Hozzáfüzte, valószínűnek látja, hogy az erő hiányán kívül Ehrlichnek nincs is szándékában a megfelelő határozatok végrehajtása.

A professzor nyilatkozatot adott a Máárv amerikai munkatársának és elmondotta, hogy Ehrlich nem közölte vele előző

leg szándékát menesztését illetően, sőt még nem kapta meg hivatalosan az értesítést, hogy felmentették tanácsadói tisztségéről.

Végül a professzor ismételt sajnálkozását fejezte ki, hogy Ehrlich pénzügyminiszter nem találta módot a vele való közvetlen beszélgetésre és nem közölte vele menesztését. A Máárv nyilvánossága útján szólította fel erre a pénzügyminisztert, közölvén, hogy jelenleg Berkeleyben tartózkodik és telefonszáma: 415-5273253.

Arra a kérdésre, hogy tulajdonképpen miért került sor az elbocsátására, Rázin professzor így válaszolt:

— Azért, mert megmondtam az igazat...